

2.februar 2009

Censorberetning 2008 for Økonomi

Møder

Censorformandskabet afholdt ordinært møde den 15.februar 2008.

Censorinstitutionens fremtid

Som omtalt i beretningen for 2007 nedsatte Videnskabsministeriet i 2006 en arbejdsgruppe vedrørende analyse af den nuværende censorordning. Arbejdsgruppen afgav sin beretning i april 2008.

(<http://www.ubst.dk/publikationer/censorinstitutionen-under-forandring-1/censorinstitutionen-under-forandring/?searchterm=None>)

Beretningen skal ses i forlængelse af drøftelserne i Globaliseringsrådet i 2006 og fremstår fra et censorsynspunkt generelt klart mere velargumenteret, om end ikke fuldkommen. Blandt hovedelementerne skal nævnes:

Med aftagerpanelernes ansvar for den eksterne kvalitetssikring set fra aftagerside (makro-niveauet) bortfalder eller reduceres censorernes ansvar på dette område. Censorernes ansvar skal fremover være i relation til prøveforløbet (mikro-niveauet) på universiteterne.

Censuromfanget fastlægges fremover af det enkelte universitet – dog med visse minimumskrav, herunder ekstern censur af BA-projekter og specialer. Adgangen til stikprøvecensur understreges. Fortsat en landsdækkende censorfunktion, men med en overbygning af områdekorps opdelt efter visse hovedområder, herunder mulighed for at trække på andre censorkorps.

Visse nye anbefalinger om censorernes beskikkelsesperiode og korpsets sammensætning.

Hertil kommer en række generelle forhold. Rapporten omtaler ikke klage- og ankefunktionen i et nyt regi, idet det dog nævnes som en mulighed, at en ankesag også kan føre til en reduceret karakter.

Formandskabet deltog i høringen om beretningen og meddelte sine synspunkter vedr. principper for minimumscensur, kritiserede herunder forslaget om områdekorps som bureaukrati uden værdiskabelse og gentog ønsket om en opblødning af de nuværende uadministrerbare krav om censorernes anvendeshyppighed.

Ministeriet har i januar 2009 i et svar på mail fra censorformanden meddelt, at arbejdspress på andre områder har medført, at arbejdet med en ny censorbekendtgørelse har måttet udsættes, men at det forventes genoptaget i løbet af foråret. Det forekommer på denne baggrund umiddelbart sandsynligt, at de nuværende censorers beskikkelsesperiode udrinder den 31. marts 2010, uden at der er gennemført en ny censorordning!

En uformel ændring er dog gennemført i september 2008, hvor ministeriet har bedt formandskaberne om at se bort fra 70-års aldersgrænsen i censorbekendtgørelsen med en bemærkning om, at denne grænse ikke vil blive opretholdt ”i forbindelse med en forestående revision”.

Aftagerpaneler

I relation til de oprettede aftagerpaneler har universiteterne anlagt varierende principper med hensyn til censorrepræsentation. *Formandskabet skal anbefale, at der ved udpegning af medlemmer til aftagerpanelerne lægges vægt på, at en væsentlig del af disse er censorer. Ligeledes, at en repræsentant fra censorformandskabet inviteres til panelernes møder.* Behovet herfor skønnes særlig stort i den nuværende overgangsperiode, hvor aftagerpanelerne har fået tildelt opgaver, der hidtil var censorernes, men hvor censorerne i henhold til censorbekendtgørelsen fortsat har et ansvar.

Nye studieordninger

I henhold til censorbekendtgørelsen skal censorformandskabet høres i forbindelse med væsentlige ændringer af studieordninger. I 2008 har åbenbart ikke alle universiteter skønnet, at de foretagne ændringer i studieordningerne har været væsentlige. I de universitetsvis beretninger er omtalt ændringerne i studieordningerne for KU og AaU.

Akkreditering af økonomiuddannelserne

Økonomi er en af de uddannelser, der i foråret 2009 vil blive evalueret i henhold til den nye akkrediteringsordning, jf. censorberetningen for 2007. Akkrediteringen varetages af ACE Denmark, der om arbejdet på sin hjemmeside (<http://www.acedenmark.dk/>) skriver følgende: "Til at forestå den faglige vurdering af en uddannelse nedsættes et akkrediteringspanel, der består af en eller flere kernefaglige eksperter, en aftager og en studerende. Selve vurderingen finder sted på baggrund af en dokumentationsrapport, som universitetet udarbejder, og uddybende møder mellem akkrediteringspanelet og uddannelsens ledelse, studerende og undervisere. Akkrediteringspanelet tager stilling til, om uddannelsen opfylder hver enkelt af akkrediteringsbekendtgørelsens kriterier på tilfredsstillende vis."

Censorerne inddrages ikke direkte ved akkrediteringen, idet dog et medlem af censorkorpset, vicedirektør Anders Møller Christensen, er aftagerrepræsentant i det nedsatte akkrediteringspanel.

Erfaringer med den "nye" karakterbekendtgørelse.

Som bekendt trådte en ny karakterbekendtgørelse i kraft i september 2007. Umiddelbart er det vurderingen, at lærere og censorer har vænnet sig til de nye retningslinjer. Dog mangler der tilsyneladende fortsat at systematisering af fagenes målbeskrivelser, hvis kvalificerede tilstedeværelse er en forudsætning for karakterskalaens rette anvendelse. Dette viser sig bl.a. ved ankenævnenes behandling af klager, hvor der fortsat sjældent fra bedømmernes side argumenteres i relation til graden af målopfyldelse i forhold til målbeskrivelserne. *Formandskabet har i beretningerne for såvel 2006 som 2007 nævnt behovet for en vis koordinering af målbeskrivelserne mellem de fire universiteter, især vedrørende BA-projekter og specialer.* En sådan koordinering, som ville styrke censorernes mulighed for at udøve en landsdækkende funktion, har tilsyneladende ikke fundet sted.

Muligheden for en løbende koordinering mellem studielederne på dette og på andre områder påvirkes selvsagt af, at den nye universitetslov stiller betydelige krav til organisatoriske ændringer ved det enkelte universitet, ændringer som er tids- og opmærksomhedskrævende.

Umiddelbart må det tillige være censorformandskabets opfattelse, at der i disse år sker en forskydning i balancen mellem det enkelte universitets frihed og sammenligneligheden på landsplan, en forskydning som påvirker censorernes mulighed for på tilfredsstillende vis at varetage en landsdækkende funktion.

Efter i overgangsåret 2007 at have undladt at videreføre karakterstatistikken er nedenfor vist resultaterne fra 2004-2006 samt for 2008. I tabellen er vist udvalgte karakterer for de fire universiteter. Tallene for 2004-2006 er beregnet efter den gamle karakterskala, mens tallene fra 2008 er anført efter den nye skala. Der er således ikke nogen direkte sammenlignelighed.

	2004	2005	2006	2007	2008
BA-studiet (BA-graden)					
KU	8,23 (176 st.)	8,13 (169 st.)	8,35 (142 st.)		6,52 (132 st.)
SDU	8,41 (22 st.)	8,19 (10 s.)	8,60 (16 st.)		6,92 (14 st.)
AalU	8,68 (10 st.)	8,62 (31 st.)	8,81 (24 st.)		6,75 (6 st.)
ÅrU	8,4 (56 st.)	8,3 (74 st.)	8,2 (74 st.)		6,61 (76 st.)
BA-projekter					
KU	9,34 (206 st.)	8,95 (140 st.)	8,93 (172 st.)		7,75 (147 st.)
SDU	8,95 (21 st.)	8,30 (10 st.)	8,88 (16 st.)		8,10 (14 st.)
AalU	7,67 (15.st.)	9,19 (31 st.)	9,46 (24 st.)		8,33 (6 st.)
ÅrU	9,0 (88 st.)	9,1 (72 st.)	8,9 (75 st.)		8,9 (91 st.)
Kandidatstudiet					
KU	9,06 (147 st.)	8,96 (160 st.)	9,14 (174 st.)		7,44 (264 ¹ st.)
SDU	8,92 (23 st.)	9,04 (30 st.)	8,91 (33 st.)		7,51 (27 st.)
AalU	9,66 (6 st.)	9,52 (10 st.)	9,28 (11 st.)		7,28 (8 st.)
ÅrU	8,7 (101 st.)	8,8 (92 st.)	8,6 (89 st.)		7,6 (91 st.)
Specialer					
KU	9,44 (155 st.)	9,43 (153 st.)	9,69 (182 st.)		8,31 (293 ² st.)
SDU	9,35 (23 st.)	9,30 (30 st.)	9,33 (33 st.)		8,31 (27 st.)
AalU	9,67 (6 st.)	10,20 (10 st.)	9,82 (11 st.)		8,75 (8 st.)
ÅrU	9,0 (101 st.)	9,0 (90 st.)	9,0 (86 st.)		7,8 (90 st.)

¹ Antallet af specialer og kandidater fra KU er påvirket af en særlig opsamlingsindsats for ældre studerende, et forhold der også trækker karaktergennemsnittet nedad

² Jfr. note 1

Det skal bemærkes, at gennemsnitskaraktererne i 2008 for BA-graden og kandidatgraden er påvirket af principperne for omregning af "gamle" karakterer til "nye", jfr. karakterbekendtgørelsens regler herom. I den forbindelse skønnes det af særlig betydning, at såvel den "gamle" karakter 8 som karakteren 9 er omregnet til den "nye" karakter 7.

Bortset fra karaktererne for BA-projekter, hvor ÅrU ligger højest i 2008 fremtræder relationerne for BA-delen stort set uændret i forhold til tidligere. De gennemsnitlige karakterer for kandidateksamen ligger i 2008 relativt tæt, idet ÅrU dog har skiftet plads fra at ligge lavest til at ligge højest. I modsætning hertil ligger ÅrU fortsat klart lavest for specialerne. Ved sammenligning mellem de fire universiteter kan særlige forhold have gjort sig gældende, lige som gennemsnittet fra AalU kan svinge som følge af relativt få kandidater

Censuranvendelsen

I alt 143 af 172 censorer har været anvendt i 2008. Heraf har 45 været anvendt ved flere universiteter. Der er ikke noget krav i censorbekendtgørelsen om anvendeshyppighed i relation til det enkelte år. Men umiddelbart synes tallene at bekræfte, at censorkorpset med de givne opgaver har en rimelig størrelse, og at et ikke ubetydeligt antal censorer indhøster erfaringer fra flere universiteter.

Tværgående censur ved BA-projekter

Atter i 2008 har det været forsøgt i videst muligt omfang at trække på samme gruppe censorer på i alt 16. Af disse har kun 4 været anvendt ved flere universiteter, mens 7 har været anvendt ved 1 universitet, og 5 ikke har været anvendt. Studiernes forskellighed og organisering nødvendiggør, at der udover på de pågældende må trækkes på andre censorer med særlig faglig baggrund, lige som antallet af projekter varierer - fra 6 i Aalborg til 147 i København. De deltagende censorer hæfter sig ved forskelligheder i form af forskel i krav om mundtligt forsvar samt i formkrav om fx projektets længde. Studielederne er opmærksomme på disse forskelle. *Censorformandskabet anbefaler, at der såvel ved BA-projekter som ved specialer afholdes mundtlige forsvar.*

Sammenfatning

I erkendelse af den øgede uafhængighed mellem universiteterne efter gennemførelsen af en ny universitetslov og det fortsatte "limbo" for censorinstitutionen er det formandskabets generelle opfattelse, at samarbejdet mellem studierne og det landsdækkende censorkorps er fortsat fungerer godt og efter hensigten.